

TEBLİĞ

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

**ENERJİ PİYASASINDA FAALİYET GÖSTEREN GERÇEK VE TÜZEL
KİŞİLERİN BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞLARINCA
DENETLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ
(SERİ NO: 6)**

3/10/2003 tarihli ve 25248 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Gerçek ve Tüzel Kişilerin Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Denetlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 22 nci maddesinde “Kurul, bu Yönetmelikle düzenlenen bağımsız denetimin kapsamını değiştirmeye, bağımsız denetim yükümlülüğünü lisans, sertifika ve yetki belgesi türleri ya da işletme büyüklüğü veya kurulu güç kapasitesi gibi kriterler itibarıyla geçici olarak veya tamamen kaldırmaya, bunlara tekrar bağımsız denetim yükümlülüğü getirmeye yetkilidir.”, 23 üncü maddesinde de, “Bu Yönetmeliğin uygulama esasları gerekli hallerde Kurul tarafından çıkarılacak tebliğlerle düzenlenir.” hükmü yer almaktadır. Buna göre, aşağıdaki düzenlemelerin yapılmasına gerek görülmüştür.

MADDE 1 – Yönetmelik kapsamında bağımsız denetim faaliyetinde bulunmak isteyen kuruluşlar, herhangi bir zaman sınırlaması olmaksızın aşağıda sayılan belgelerle birlikte Kuruma başvururlar.

- a) Enerji piyasasında bağımsız denetim faaliyetinde bulunmak istenildiğine dair başvuru dilekçesi.
- b) 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile bu Kanuna dayanarak yürürlüğe konulan yönetmelik ve tebliğler uyarınca bağımsız denetim yapma yetkisini haiz olduğunu gösteren belge.
- c) Bağımsız denetim kuruluşunun şirket ana sözleşmesi.
- d) Ortakların ve denetçilerin birden fazla bağımsız denetim kuruluşunda ortaklığının bulunmadığına ve başka bir bağımsız denetim kuruluşunda yönetici veya denetçi unvanı altında çalışmadığına ilişkin beyanları (Ek: 1; Beyan 1).
- e) Ortakların ve denetçilerin bankalarda, sigorta ve reasürans şirketlerinde, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa veya 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununa tabi firmalarda bağımsız denetim yapma yetkisi iptal edilmiş olan kuruluşlarda ortak veya yetki iptaline neden olan denetim faaliyetinde sorumlu ortak baş denetçi, baş denetçi, kıdemli denetçi veya denetçi sıfatıyla yer almadığına dair beyanları (Ek: 1; Beyan 2).
- f) Ortakların ve denetçilerin mesleki faaliyetler dışında her hangi bir işte çalışmadıkları ve ticari faaliyette bulunmadıklarına dair beyanları (Ek: 1; Beyan 3).
- g) Birer örneği ekte yer alan “Bağımsız Denetim Kuruluşuna İlişkin Bilgi Formu” (Ek: 2), “Ortaklara ve Denetçilere İlişkin Bilgi Formu” (Ek: 3).

MADDE 2 – Yönetmeliğin 22 nci maddesi uyarınca, aşağıda sayılan gerçek ve tüzel kişiler bağımsız denetim yaptırmaya yükümlülüğü dışında tutulmuştur.

- a) Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren Sertifika sahibi gerçek ve tüzel kişiler.
- b) Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren Yetki Belgesi sahibi resmi ve özel şirketler.
- c) Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) İletim lisansı ve Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG) lisansı sahibi tüzel kişiler.
- d) Elektrik piyasasında faaliyet gösteren Otoprodüktör lisansı sahibi tüzel kişiler.
- e) Elektrik piyasasında faaliyet gösteren veya gösterecek lisans sahiplerinden, aynı tüzel kişilik bünyesinde bir veya birden fazla tesiste elektrik enerjisi üreten ve toplam kurulu gücü 100 megavat (mekanik) ve altında olan Üretim veya Otoprodüktör Grubu lisansı sahibi tüzel kişiler.
- f) Elektrik piyasasında faaliyet gösteren Organize Sanayi Bölgesi (OSB) Üretim ve OSB Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler.

MADDE 3 – Bağımsız denetim kuruluşları tarafından yapılacak denetimlerde, Yönetmeliğin muhtelif maddelerinde yer alan “...Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunca yürürlüğe konulan hesap ve kayıt düzeni ile mali raporlamaya ilişkin düzenlemeler...” ibareleri, bu konuda Kurulca bir düzenleme yapıncaya kadar dikkate alınmaz.

MADDE 4 – Yönetmelik uyarınca lisans sahibi tüzel kişiler tarafından bağımsız denetim kuruluşlarına yaptırılacak sürekli denetimlerde, Maliye Bakanlığı veya Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yürürlüğe konulan muhasebe ve mali tablolara ilişkin standartlardan birinin seçilmesi gerekir. Muhasebe ve mali tablolara ilişkin olarak seçilen standart, bağımsız denetim raporlarında belirtilir ve herhangi bir mevzuat gereği olmaksızın en az iki hesap dönemi geçmeden değiştirilemez.

MADDE 5 – Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yürürlüğe konulan muhasebe ve mali tablolara ilişkin standartların seçilmesi halinde, sürekli denetimlerde Sermaye Piyasası Kurulu’nun enflasyon muhasebesi, konsolidasyon ile mali tablo ve raporların ilanına ilişkin düzenlemeleri dikkate alınmayabilir.

MADDE 6 – 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi olup, elektrik veya doğal gaz piyasasında faaliyet göstermek üzere Kurumdan lisans almış olan teşebbüs, müessese ve

bağlı ortaklıklar ile bunlardan 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna tabi olarak özelleştirme kapsam ve programına alınanlar, bu konuda yeni bir düzenleme yapıncaya kadar bağımsız denetim yaptırma yükümlülüğü dışında tutulmuştur.

MADDE 7 – Elektrik veya doğal gaz piyasasında faaliyet göstermek üzere Kurumdan lisans almış olan Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile bunların müessese, bağlı ortaklık, işletme, işletme birimleri ve varlıklarının 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri uyarınca özelleştirilmesi halinde, bağımsız denetim yükümlülüğü devir edildikleri yılı takip eden hesap döneminden itibaren başlar.

MADDE 8 – Bağımsız denetim kuruluşlarınca Kuruma yalnızca sürekli denetim raporu gönderilir, sınırlı denetim raporu ise gönderilmez.

MADDE 9 – Bağımsız denetim kuruluşları sürekli denetimler sonucunda, denetlenen şirketin faaliyette bulunduğu piyasaya göre, Ek'te yer alan “Elektrik Piyasası Faaliyeti İzleme ve Değerlendirme Formu” (EK: 4) veya “Doğal Gaz Piyasası Faaliyeti İzleme ve Değerlendirme Formu” (EK: 5) tanzim ederek bağımsız denetim raporları ile birlikte Kuruma gönderirler.

MADDE 10 – 17/10/2003 tarihli ve 25262 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Gerçek ve Tüzel Kişilerin Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Denetlenmesi Hakkında Tebliğ (Seri No: 1), 28/1/2004 tarihli ve 25360 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Gerçek ve Tüzel Kişilerin Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Denetlenmesi Hakkında Tebliğ (Seri No: 2), 17/7/2004 tarihli ve 25525 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Gerçek ve Tüzel Kişilerin Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Denetlenmesi Hakkında Tebliğ (Seri No: 3), 16/7/2005 tarihli ve 25877 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Gerçek ve Tüzel Kişilerin Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Denetlenmesi Hakkında Tebliğ (Seri No: 4) yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11 – Bu Tebliğin;

- a) 2 nci maddesinin (e) bendi 1/1/2012 tarihinde,
 - b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

MADDE 12 – Bu Tebliğ hükümlerini Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

EK: 1

ENERJİ PİYASASINDA FAALİYET GÖSTEREN GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLERİN BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞLARINCA DENETLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞLARININ ORTAKLARI VE DENETÇİLERİNDEN ALINMASI ZORUNLU BEYANLAR

Beyan 1 :

Birden fazla bağımsız denetim kuruluşunda ortaklığım bulunmadığımı ve başka bir bağımsız denetim kuruluşunda yönetici veya denetçi unvanı altında çalışmadığımı beyan ederim.

Tarih
Adı-Soyadı
İmza

Beyan 2:

Bankalarda, sigorta ve reasürans şirketlerinde, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa veya 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununa tabi firmalarda bağımsız denetim yapma yetkisi iptal edilmiş olan kuruluşlarda ortak veya yetki iptaline neden olan denetim faaliyetinde sorumlu ortak baş denetçi, baş denetçi, kıdemli denetçi veya denetçi sıfatı ile yer almadığımı beyan ederim.

Tarih
Adı-Soyadı
İmza

Beyan 3 :

Mesleki faaliyetler dışında her hangi bir işte çalışmadığımı ve ticari faaliyette bulunmadığımı beyan ederim.

Tarih
Adı-Soyadı
İmza

EK: 2

BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞUNA İLİŞKİN BİLGİ FORMU				
KURULUŞUN				
UNVANI	:			
MERKEZ ADRESİ	:			
ŞUBE ADRESİ	:			
TELEFON NUMARASI	:			
FAKS NUMARASI	:			
İNTERNET ADRESİ	:			
E-POSTA ADRESİ	:			
KURULUŞ TARİHİ	:			
VERGİ DAİRESİ VE NUMARASI	:			
FAALİYET KONUSU	:			
KURULUŞUN ORTAKLIK YAPISI				
	ORTAKLAR	UNVANI (SMM-YMM)	ORTAKLIK PAYI (%)	ORTAKLIK TUTARI (TL.)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
	TOPLAM		%100	
DİĞER BAĞIMSIZ DENETİM YETKİLERİ VE GEÇİCİ İPTALLER				
	KURUM	YETKİ TARİHİ	GEÇİCİ İPTAL (Varsa)	
SPK				
BDDK				
SİGORTA VE REASÜRANS				
DİĞER				
KURULUŞUN HALEN TARAF OLDUĞU ÖNEMLİ HUKUKİ İHTİLAFLAR HAKKINDA AYRINTILI AÇIKLAMA				

KURULUŞTA GÖREV YAPAN DENETÇİLER

	DENETÇİ	UNVANI	İŞE BAŞLAMA TARİHİ
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
SON 5 YILDA ENERJİ PİYASASINDA FAALİYET GÖSTEREN GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLERDE YAPILAN DENETİMLER			
	DENETİM YILI	DENETİM YAPILAN FİRMA	YAPILAN DENETİM
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			

İMZA :

BEYAN TARİHİ : .../.../....

ACIKLAMALAR

Formda ayrılan kısımların yeterli gelmemesi halinde ek form kullanılabilir.

EK: 3

ORTAKLARA VE DENETÇİLERE İLİŞKİN BİLGİ FORMU		
ADI ve SOYADI	:	
DOĞUM YERİ ve TARİHİ	:	
UYRUĞU	:	
ANA ADI	:	
BABA ADI	:	
İŞ TELEFON NO	:	
GSM TELEFON NO	:	
FAKS NO	:	
E-POSTA ADRESİ	:	
VERGİ DAİRESİ VE VERGİ KİMLİK NO	:	
T.C. KİMLİK NO	:	
İKAMETGAH ADRESİ	:	
ÖĞRENİM DURUMU		
	OKUL ve BÖLÜM	MEZUNİYET TARİHİ
LİSE		
LİSANS		
YÜKSEK LİSANS		
DOKTORA		
POST DOKTORA		

HALEN ÇALIŞTIĞI KURULUŞUN UNVANI VE ADRESİ				
İŞE GİRİŞ TARİHİ				
HALEN ÇALIŞTIĞI KURULUŞTAKİ UNVANLARI ve ÇALIŞMA TARİHLERİ				
	GÖREV UNVANI	BAŞLANGIÇ TARİHİ	SONA ERME TARİHİ	
1				
2				
3				
4				
5				
DAHA ÖNCE ÇALIŞTIĞI İŞYERLERİ				
	İŞYERİNİN UNVANI	GİRİŞ TARİHİ	AYRILIŞ TARİHİ	GÖREV UNVANI
1				
2				
3				
4				
5				

BANKALAR DIŞINDAKİ DİĞER GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLERE BORÇLARI:

**HAKKINDA AÇILMIŞ BİR KAMU DAVASININ BULUNUP BULUNMADIĞI;
VARSA DAVANIN KONUSU:**

**HAKKINDA KAMU DAVASI DIŞINDA AÇILMIŞ BİR DAVA BULUNUP BULUNMADIĞI; VARSA
DAVANIN KONUSU:**

**HALEN TARAF OLDUĞU ÖNEMLİ HUKUKİ İHTİLAFLAR HAKKINDA
AYRINTILI AÇIKLAMA:**

İMZA :

BEYAN TARİHİ : .../.../....

ACIKLAMALAR

- 1) Ortak ve Denetçilerin 3568 sayılı Kanun uyarınca aldıkları yetki belgelerinin fotokopileri eklenecektir.
- 2) Formda ayrılan kısımların yeterli gelmemesi halinde ek form kullanılabilir.

EK: 4

Elektrik Piyasası Faaliyeti İzleme ve Değerlendirme Formu:

No	Konu	Yapılan Tespitler
1	Denetlenenin sermaye yapısında meydana gelen değişiklikler ve Ödenmiş Sermaye Yükümlülüğü	
2	Yan ürün faaliyetleri ve piyasa dışı faaliyetler	
3	Grup ortaklığı değişiklikleri	
4	Lisans sahibinin yıllık üretim/alış ve satış miktarı ile üretim maliyeti ve alış ve satış tutarları	
5	Hesap ayrıştırımı	
6	Sigorta yaptırma yükümlülüğü	
7	Bağlantı ve/veya sistem kullanım anlaşmaları	
8	Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi'ne (PMUM) kayıt yaptırma yükümlülüğü	
9	Faaliyet ve ilerleme raporları	
10	Yıllık lisans bedeli	
11	Diğer hususlar	

AÇIKLAMALAR:

Yukarıdaki formda belirtilen maddeler aşağıda aynı sıra numarasıyla yapılan açıklamalar ışığında değerlendirilecektir:

1- Denetlenenin lisansında yer alan ortaklık yapısıyla mevcut ortaklık yapısının karşılaştırılması neticesinde sermayenin % 10 (halka açık şirketlerde yüzde beş) veya daha fazlasını temsil eden payların doğrudan veya dolaylı olarak bir gerçek veya tüzel kişi tarafından edinilmesi, bir ortağa ait payların tüzel kişilik sermayesinin yüzde onunu aşması ve/veya anılan oranın altına düşmesi sonucunu veren pay edinimlerinin/pay devirlerinin tespiti halinde Kurul onayı alınarak lisansın tadil edilip edilmediği ya da lisans tadil talebinde bulunulup bulunulmadığı ile ilgili inceleme ve tespit çalışmalarını kapsar. Herhangi bir hisse devri söz konusu olmasa dahi, Kurul onayı alınmaksızın, mevcut hisseler üzerinde imtiyaz tesisi, imtiyazın kaldırılması veya intifa senedi çıkarılması gibi tasarruflarda bulunulup bulunulmadığı da araştırılacaktır (Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 47 nci maddesi). Ayrıca şirketin ödenmiş sermaye yükümlülüğünü yerine getirip getirmediği tabloda belirtilecektir.

2- Denetlenenin, piyasa faaliyetinin yanı sıra ilgili faaliyeti tamamlayıcı ve/veya gereği olan faaliyetler ile yan ürün faaliyetinde bulunması halinde, lisansında buna ilişkin hüküm bulunup bulunmadığı hususunda gerekli inceleme ve tespit çalışmalarını kapsar (Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 41 inci maddesi). Bunun yanı sıra, denetlenenin piyasa dışı herhangi bir faaliyette bulunup bulunmadığı da araştırılacak, varsa bilgi verilecektir.

3- Otoprodüktör Grubu lisansı sahibi denetlenene münhasır olmak üzere, lisanslarında yer alan grup ortakları listesi ile denetim tarihindeki mevcut elektrik enerjisi satışı yapılan grup ortaklarının karşılaştırılması neticesinde herhangi bir farklılığın tespit edilmesi halinde bu değişikliğe ilişkin Kurul izni alınarak lisansın tadil edilip edilmediği ya da lisans tadil talebinde bulunulup bulunulmadığı ile ilgili inceleme ve tespit çalışmalarını kapsar (Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 33 üncü maddesi).

4- Üretim faaliyeti gösteren denetlenen için; tesisler, piyasa faaliyetini tamamlayan ve/veya gereği olan faaliyetler ve piyasa faaliyeti sonucu oluşan yan ürünler bazında ayrı ayrı olmak üzere üretim/alış ve satış miktarlarının tespit edilmesi, diğer denetlenenlerin ise alış ve satış miktarlarının belirlenmesi ile ilgili inceleme ve tespit çalışmalarını kapsar. Bunun yanı sıra, üretim maliyeti ile alış (varsa) ve satış tutarları da belirtilecektir.

Bu inceleme sırasında ayrıca otoprodüktör grubu lisansı sahibi tüzel kişilerin grup ortakları ile ortaklar haricinde yaptığı satışların ayrı ayrı belirlenerek grup ortakları dışında yapılan satışların ilgili mevzuat uyarınca belirlenmiş limitler dahilinde olup olmadığı kontrol edilecektir (Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 33 üncü maddesi).

5- Piyasada birden fazla faaliyette bulunan ve/veya aynı faaliyeti birden fazla tesiste veya bölgede yürüten lisans sahibi tüzel kişilerin, lisansa tabi her bir faaliyet veya faaliyette bulunulan her bir tesis veya bölge ile piyasa faaliyetini tamamlayan ve/veya gereği olan faaliyetler ve piyasa faaliyeti sonucu oluşan yan ürünlere ilişkin faaliyetleri için ayrı hesap ve kayıt tutma yükümlülüklerini yerine getirip getirmediikleri hususunda gerekli inceleme ve tespit çalışmalarını kapsar (Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 41 inci maddesi).

6- Denetlenenin ilgili mevzuat hükümleri gereğince gerçekleştirdiği faaliyetler ile ilgili varlıklarını sigorta ettirip ettirmediği, yaptırılan sigortanın ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde istenen sigorta kapsamında olup olmadığının belirlenmesi hususlarının tespitini kapsar (Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 39 uncu maddesi).

7- Denetlenenin ilgili mevzuat hükümleri uyarınca TEİAŞ veya ilgili dağıtım şirketi ile iletim veya dağıtım sistemine bağlantı ve/veya sistem kullanım anlaşması yapıp yapmadığı hususlarında gerekli inceleme ve tespit çalışmalarını kapsar (Elektrik Piyasasında İletim ve Dağıtım Sistemlerine Bağlantı ve Sistem Kullanımı Hakkında Tebliğin 4 ve 8 inci maddeleri).

8- Denetlenenin ilgili mevzuat hükümleri uyarınca Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi'ne kayıt yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğinin tespiti ile kayda ilişkin bilgilerin verilmesini kapsar (Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin 11 ve 21 inci maddeleri).

9- Denetlenenin bir önceki yıla ilişkin düzenlemekle yükümlü olduğu Yıllık Faaliyet Raporunu tanzim ederek izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar Kuruma sunup sunmadığı, bunun yanı sıra üretim faaliyeti göstermek üzere lisans almış denetlenenin tesis tamamlanma tarihine kadar gerçekleştirdiği faaliyetler hakkında ilgili yılın Ocak, Mayıs ve Eylül ayları içerisinde Kuruma İlerleme Raporu sunup sunmadığı hususlarında gerekli inceleme ve tespit çalışmalarını kapsar (Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 45 inci maddesi).

10- Denetlenenin ilgili mevzuat hükümleri uyarınca ödemekle yükümlü olduğu Yıllık Lisans Bedeli tutarı ve ödemenin belirlenen süreler içerisinde yapılıp yapılmadığı hususlarının incelenmesini kapsar (Elektrik Piyasası ve Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans ve Sertifika Sahibi Tüzel Kişilerce Ödenmesi Gereken Yıllık Lisans Bedeli ile Katılma Payının Bildirim ve Tahsil Usulüne İlişkin Tebliğ).

11- Yukarıda sıralanan hususlar dışında, denetlenenin mali yapısını ilgilendiren ve açıklanmasına önem atfedilen diğer hususlar değerlendirilecektir.

EK: 5

Doğal Gaz Piyasası Faaliyeti İzleme ve Değerlendirme Formu:

No	Konu	Yapılan Tespitler
1	Denetlenenin sermaye yapısında meydana gelen değişiklikler	
2	Sigorta yaptırma yükümlülüğü	
3	Lisans sahibinin yıllık doğal gaz alış/üretim ve satış miktarı ile hizmet satış miktarı	
4	Isıl değerle ilgili düzenlemelere uyulup uyulmadığı	
5	Dağıtım lisansı sahibinin gelirleri	
6	Tarife	
7	Hesap ayrıştırımı	
8	Belediye ortaklığı ve iştirak yasağı	
9	Faaliyet raporları	
10	Yıllık lisans bedeli ve katılma payı	
11	Diğer hususlar	

AÇIKLAMALAR:

Yukarıdaki formda belirtilen maddeler aşağıda aynı sıra numarasıyla yapılan açıklamalar ışığında değerlendirilecektir:

1- Denetlenenin lisansında yer alan ortaklık yapısıyla mevcut ortaklık yapısının karşılaştırılması neticesinde sermayenin % 10 (halka açık şirketlerde yüzde beş) veya daha fazlasını temsil eden payların doğrudan veya dolaylı olarak bir gerçek veya tüzel kişi tarafından edinilmesi, bir ortağa ait payların tüzel kişilik sermayesinin yüzde onunu

aşması ve/veya anılan oranın altına düşmesi sonucunu veren pay edinimlerinin/pay devirlerinin tespiti halinde Kurul onayı alınarak lisansın tadil edilip edilmediği ya da lisans tadil talebinde bulunulup bulunulmadığı ile ilgili inceleme ve tespit çalışmalarını kapsar. Herhangi bir hisse devri söz konusu olmasa dahi, Kurul onayı alınmaksızın, mevcut hisseler üzerinde imtiyaz tesisi, imtiyazın kaldırılması veya intifa senedi çıkarılması gibi tasarruflarda bulunulup bulunulmadığı da araştırılacaktır (Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 42 nci maddesi). Ayrıca şirketin ödenmiş sermaye yükümlülüğünü yerine getirip getirmediği tabloda gösterilecektir.

2- Denetlenenin ilgili mevzuat hükümleri gereğince gerçekleştirdiği faaliyetler ile ilgili varlıklarını sigorta ettirip ettirmediği, yaptırılan sigortanın ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde istenen sigorta kapsamında olup olmadığının belirlenmesi hususlarının tespitini kapsar (Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 34 üncü maddesi).

3- Denetlenenin gösterdiği piyasa faaliyetine ilişkin yıllık doğal gaz alışı/üretim ve satış miktarı ile hizmet satış miktarının piyasa faaliyeti ve/veya faaliyetin tesis bazında yürütülmesi halinde tesis bazında tespitini kapsar. Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler için, yukarıda belirtilen satış miktarının tespitinde serbest tüketici ve serbest olmayan tüketici ayrımı da yapılacaktır.

4- Denetlenenin, müşterilerine sattığı doğal gazın ısı değerini tespit ettirip ettirmediği ve tespit edilen ısı değerinin referans olarak kabul edilen 9.155 Kcal/m³'lük değerden farklı olması durumunda, düzenlenen faturalarda miktar ve tutar olarak düzeltmelerin yapılıp yapılmadığına ilişkin inceleme ve tespit çalışmalarını kapsar (Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliğinin 7 nci maddesi, Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin Perakende Satışlarında Fiili Üst Isıl Değerin Uygulanması Hakkında Tebliğ ve tarifelere ilişkin Kurul kararları).

5- Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler için; denetim dönemi itibarıyla satış tutarının serbest tüketici ve serbest olmayan tüketici ayrımı dikkate alınmak suretiyle tespiti, taşıma hizmeti neticesinde elde edilen gelirin tespitinin yanı sıra, bağlantı hizmeti gelirinin, sayaç gelirinin, güvence bedellerinin, sayaç açma ve kapama bedelleri ile diğer gelirlerin ayrı ayrı tespiti çalışmalarını kapsamaktadır.

6- Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin ilgili mevzuat hükümleri uyarınca uyguladıkları; taşıma bedeli, perakende satış fiyatı, abone bağlantı bedeli (Bağlantı bedeli + sayaç bedeli), güvence bedeli ve sayaç açma kapama bedelinin tespitini kapsamaktadır (Söz konusu tarifelere ilişkin Kurul kararları).

7- Piyasada birden fazla faaliyette bulunan ve/veya aynı faaliyeti birden fazla tesiste yürüten lisans sahibi tüzel kişilerin, lisansa tabi her bir faaliyet veya faaliyette bulunulan her bir tesis için ayrı hesap ve kayıt tutma yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği hususunda gerekli inceleme ve tespit çalışmalarını kapsar. Bunun yanı sıra, dağıtım şirketlerinin, serbest tüketiciler ve serbest olmayan tüketicilere yaptığı satış faaliyetleri ile sistem kullanıcılarına verdikleri taşıma hizmetleri için ayrı hesap tutup tutmadıkları ve bu hesaplar arasında çapraz sübvansiyon yapıp yapmadıkları da irdelenerek ayrıntılı bilgi verilecektir (Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 35 inci maddesi).

8- Şehir içi doğalgaz dağıtım faaliyeti göstermek üzere Kurumdan lisans almış tüzel kişilerin, yetki aldıkları şehirde bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aramaksızın, yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etme yükümlülüğünü yerine getirip getirmediği, bunun yanı sıra dağıtım lisansı sahiplerinin şehir içi dağıtım faaliyeti dışında gerek kendisi gerekse iştirakleri yoluyla başka bir faaliyette bulunamayacağından hareketle iştirak ilişkisine girip girmediği hususlarına ilişkin tespit çalışmalarını kapsar (Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü, Doğal gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 21 inci ve 22 nci maddeleri).

9- Denetlenenin bir önceki yıla ilişkin düzenlemekle yükümlü olduğu Yıllık Faaliyet Raporunu tanzim ederek izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar Kuruma sunup sunmadığı hususunda gerekli tespit çalışmalarını kapsar (Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 40 inci maddesi).

10- Denetlenenin ilgili mevzuat hükümleri uyarınca ödemekle yükümlü olduğu Yıllık Lisans Bedeli ile Katılma Payı tutarı ve ödemelerin belirlenen süreler içerisinde yapılıp yapılmadığı hususlarının incelenmesini kapsar (Elektrik Piyasası ve Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans ve Sertifika Sahibi Tüzel Kişilerce Ödenmesi Gereken Yıllık Lisans Bedeli ile Katılma Payının Bildirim ve Tahsil Usulüne İlişkin Tebliğ).

11- Yukarıda sıralanan hususlar dışında, denetlenenin mali yapısını ilgilendiren ve açıklanmasına önem atfedilen diğer hususlar değerlendirilecektir.